

VILÁGOS SÁG

II. ÉVFOLYAM

MINDENT A GYŐZELEMÉRT!

51. SZÁM

Erdélyi március

Írta: BALOGH EDGÁR

Akinek friss a vére, aki forrón ölelni tud vagy keményen ökölbe szorítani a kezét, akiben egészséges minden érzék, az ilyenkor felujjong a harsozó tavaszi széllel és mellébe szívja március áradó szépségeit. Új színek pompáznak körülöttünk, új egészségre ocsudunk fel a tavaszi időben.

Itt van újra március, amelyről Petőfi zengte valamikor, hogy a népek tavasza!

Álljunk meg egy szóra, emberek, s a természet nagy változásában vegyük csak elő a jobbik eszünket is. Annyi rettenet, annyi megviseles győzött mindannyiunkat a múltban, magyart és román egyaránt, s a felszabadulás óta is olyannyira megfeszült minden idegünk az újjászervezés mindennapi feladatai közt, hogy reánk fér végre a teljes érzelmi és értelmi feltárlkozás.

Itt Erdélyben is, mint mindenütt máshol, ahol a Vörös Hadsereg hősei megtörték az emberi gonoszság, a faji önzés és nemzeti téboly varázslatát, megindult a népi erők nagy felsorakozása a legszebb, a legszentebb emberi célokért. Vonataink futnak, gyárainkban zakatolnak a gépek, s a földművesek éppen e napokban élék át évszázados vágyaik beteljesülését: cövekelnek, méregetik az új barázdákat, amelyeket az új világ juttat ma nekik. A munkában nincs hiba. Iskoláinkból is eltűnik a régi uri kaszt átkos szelleme, nem kiváltságra, hanem értelmesebb, minősítetlenebb munkára készülődnek fel diákjaink. S különösen itt, Észak-Erdélyben, ahol a Vörös Hadsereg lehetővé tette a dolgozóknak, hogy saját ügyeiket a maguk kezébe vegyék, lendült fel legszebben a közös munka, hogy fokozza a végső győzelemhez és a teljes szabadsághoz szükséges javak termelését.

A hiba még mindig a lelkekben van. Mintha az emberek józan tudata alá szorult volna össze s a lelkek mélyén tokozódott volna be mindaz a borzalom, amelyet a határtalan már elüldözött fasizmus zudított az emberiségre. Vagy nevezhetném-e másnak, mint a régi bűnös korszak ragadványának azt a riadt félelmet és kölcsönös bizalmatlanságot, amellyel itt Észak-Erdélyben is magyarok és románok még mindig méregetik egymást? Azt hinnéd, hogy a közös munkában, a jövő határtalan távlatai előtt, együttérez már mindenki s akkor hozzád lép valaki s a féltékenység mérgét fröcsköl rá! Vannak aggályoskodó magyarok, akik görcsösen figyelik uton-útfélen a nemzetiségi számarányokat, s vannak románok, akik még mindig nem érzik magukat felszabadultaknak a magyar uralom alól. Nem beszélhetünk itt már nemzeti gyűlölködésről, hiszen a közös harc, a közös munka láza lobog mindannyiunkban, de a cselekedetek mögött még ott lappang a bizalmatlanság, ez a beestelen kuvasz, amely újra meg újra lábikránkra kap.

Mi is lenne velünk, ha sikerülne valahonnan még egyszer lángra szítani a lelkek mélyén szunnyadó szénét? Mert vannak gyújtogatók! Vannak idegen célok ügynökei köztünk és idegen célok zsoldosai körülöttünk. Kolozsmegeye román főispánját és az Észak-Erdélyi Végrehajtó Bizottság román elnökét a minap bélyegezték meg nemzetárulónak olyanok, akik saját népükre nem árt-

lottak fegyvert fordítani, s hányszor halljuk magyar körökből a sanda gyanúsítgatásokat szabad észak-Erdélyi közigazgatásunk magyar férfiai ellen? A fasizmus ördöge nem alszik, a füleket rájja, s legszivebben felboritana mindent, amit a felszabadult népi erők itt eddig is ujjáteremtettek.

Igen, ebben a felséges márciusi napsugárban, szabadságharcos népek új tavaszán, lélekben is meg kell békítenünk a kedélyeket. Iróink,

gondolkodóink legjava a demokrácia éledése óta közel egy századon át mindig is sajátos emberi hivatást látott az erdélyi népek együttélésében. Ezt a hivatást érzi a munkás is a közös műhelyben s a földműves is kint a közös határban, az eke szarva mellett. Ennek a közös emberi hivatásnak, az Erdély sajátos viszonyai között rejlő hatalmas emberi adománynak, minden erejét varázsoljuk most elő! Ne tőrjünk meg magunk között finnyásokat és gáncoskodókat, bizalmatlankodókat és aggályoskodókat, és elsősorban saját magunkban se tőrjünk meg a múltnak, a félnek, a fasizmusnak az

utolsó szennyét. Ez a föld a mienk, a jogegyenlőség alapján közös a munkánk s közös kell legyen minden örömünk is!

Tavaszi szélben lélektisztulást, szabadságharcos népek márciusában őszinte erdélyi összefogást követeljünk meg magunktól és másóktól! A demokrácia lehetőségei oly tágak, oly hatalmasak, mint a kéken tündöklő mennybolt s az ilyen távlatok előtt eltörpül minden ósdi kicsinyesség. Magyarnak és románnak egy ílt a jövője s jaj annak, aki ezt a jövőt — akár innen, akár onnan — fasiztia beavatkozásokra alkalmas lelki gátlásaival veszélyezteti!

Groza Péter kapott megbízást kormányalakításra

BUKAREST, március 3. (Rádió.) A király dr. Groza Pétert bizta meg azzal, hogy a demokratikus pártok bevonásával koncentrációs kormányt alakítson. Groza Péter megkezdte a kormány megalakítására irányuló tárgyalásait.

Groza Péter dr. egyike a vezető román demokrata politikusoknak. Megalapítója az Ekések Frontjának és vezető személyisége a Románia őszinte demokratizálódásáért küzdő Országos Demokrata Árvonalnak.

A Siegfried-vonal nincs többé

Krefeld, Neuss, Roermond és Venlo az angolszászok birtokában van

LONDON, március 3. (Rádió.) Az angolszász szövetségi főhadiszállás legújabb hadijelentése ezzel a mondattal kezdődik: „A Siegfried-vonal nincs többé.” A brit és amerikai jelentésekből megállapítható, hogy a szövetséges hadseregek elérték a Rajnát. Elfoglalták Krefeldet, a nagy ipari központot, Neussot, Roermondot és Venlót.

Eisenhower tábornagy meglátogatta a Düsseldorfnál húzódó arcvonalrészletet, majd visszatérve a főhadiszállásra, a következőket mondotta: „Offenzívánk kitünően halad, a veszteségeink könnyűek. Düsseldorfnál elértük a Rajnát és mintegy 17.500 foglyot ejtettünk.”

A szövetséges légierők 6600 fellszállást hajtottak végre az elmúlt harci napon s a Rajna két oldalán lévő német csapatgyülekezéseket bombázták. Tegnap reggel erős repülőkötelékek 3000 tonna bombát zudítottak Kölnre, amely zsufolásig telve van német csapatokkal. Később dél tájban ezek a repülőköte-

lékek újabb nagy bombateherrel tértek vissza.

Tegnap délben feloldották a hadbiztonsági titoktartást s közölték, hogy a kanadai hadsereg jobbszárnya mintegy 8 kilométert nyomult előre és jelenleg mindössze 20 kilométerre van a kilencedik amerikai hadsereg balszárnyától. A kilencedik hadsereg Venlo elfoglalása után 25 kilométert tört előre. Krefeld, a legnagyobb német város, amely eddig az angolszászok kezére került, tegnap délután 4 órakor esett el. Az első amerikai hadsereg csapatai már csak 7 kilométerre vannak Kölnből. Triert tegnap este teljesen megtisztították az ellenségtől, a városban és környékén mintegy 4000 foglyot ejtettek.

A most elfoglalt Neussból táviratozza egy angol újságíró, hogy a németek utolsó lehelletükig harcoltak. A 15. német hadsereg és az 5. páncélos hadsereg töredékei kétségbeesetten menekülnek, hogy hamarabb érjék el a Rajnát, mint

Simpson tábornok csapatai. Mindenestre már le lehet szögezni, hogy Északrajna-vidék csatája vége felé közeledik. Az, ami ebben a térségben folyik, nem háború, hanem tömegmészárlás, — írja az angol haditudósító.

Erős repülőerők és vadászbombázó kötelékek támadják a menekülő németeket és a Rundstaedt visszavonulása szempontjából oly fontos Rajna-hidakat. Kétezer Liberator és repülőerőd a Konyev tábornagy arcvonalával szembenfekvő német támpontokat támadta. Erős támadást intéztek Magdeburg, Bohlen és Kassel ellen is. Berlint a 11-ik napja szakadatlanul bombázták az angolszász repülők.

Február hónap folyamán a szövetséges légierők mintegy 120 ezer tonna bombát dobtak le Németország területére. Ebből az amerikai kötelékek 74 ezer tonnát, a britek pedig 45 ezret dobtak le. Az éjszakai bombázók összesen 14000 fellszállást hajtottak végre.

A danzigi német hadseregcsoport körül is bezárult a gyűrű

Két szovjet hadsereg áll készen Berlin ostromára

MOSZKVA, március 3. (Rádió.) A szovjet tudósító iroda március 2-iki hadijelentése kivonatolva a következőképpen hangzik: Csapataink Königsbergből délre és délnyugatra támadó hadműveleteik során elfoglalták Rosent, Reutengüttert, Markensdorft és Schönaut, több más helységgel együtt. Graudenz térségében tovább folyt a támadó hadműveleteink az ellenség megsemmisítésére. A város déli részét elfoglaltuk. Pomerániában Neustettinnél tovább folytattuk támadó hadműveleteinket és ennek során 30 helységet foglaltunk el. Ezek között Goldau, Klingbeck, Juckow városokat. Boroszló térségében a körülzárt ellenség megsemmisítésére tovább folyt a harc. A többi arcvonalszakaszokon helyi jelentőségű harcok és felderítések folytak. Március 1-én az összes arcvonalakon 62 harckocsi és 39 repülőgépet semmisítettünk meg.

Az angol rádió közli azt a német beismerést, hogy a Neustettinnél áttört szovjet kötelékek elérték a tengerpart közelében húzódó országot, majd eljutottak a Keleti-tenger partjára, úgyhogy a danzigi német hadseregcsoport csapdába esett. A szovjet tudósító iroda erről mindeddig nem adott ki jelentést, mint ahogy nem erősíti meg, de nem is cáfolja meg azt a londoni közlést sem, hogy az Odera partján hét szovjet hadsereg, ebből kettő tankhadsereg, áll készen a Berlin elleni nagy támadásra.

HIREK

Egy öreg nyomdász emlékére

Ki ismerte, ki vette észre.
Amin köhögősen végighaladt.
Sorról-sorra, betűről-betűre.
Remények, gondok súlya alatt?

Újra nyomán ólomba merevült
Igazság, Eszme, Tudomány, Átok;
S az apró betűk magasba röppentek:
Itt van! Lássátok, olvassátok!

Csendes volt mint az ólombetűk.
Melyek kezében egymáshoz simulnak.
De munkája nyomán fény gyúlt az égen
S világok születtek és világok hulltak...

S ő mint a bölcs, csak tovább álmodott
Több kenyérről, nyugodt éjszakákról,
Kevesebb gondról, erősebb tüdőről
S virágos, illatos friss májusi tájról...

A betűk kísérték az álomok útján.
S mint hosszú, fekete, sötét gyászmenet
Ott voltak mellette, amikor a végzet
Elzavarta a fáradt két szemét...

Néhányan ma is ott virrasztanak
A kopott fejjén, a kedves halott felett.
„Itt nyugszik” — hagyjátok pihenni
csendben;
Kérdött, harcolt, remélt és szenvedett.

HARASZTOSI BÉLA

*

Az angol parlamenti bizottság vezetőjének csodálata a Szovjet iránt. Londonból jelentik: Hazaérkezett az az angol parlamenti bizottság, amely tanulmányt látott a Szovjetunióban. Az angol bizottság vezetője, Walter Elliot őrnagy a legnagyobb csodálat hangján nyilatkozott a Szovjetben tapasztaltakról.

A németek menekülnek a náci pártból. Zürichből jelentik: Németország bomlásának egyik jele az is, hogy a náci párt tagjai közül mind többen igyekeznek magukat távol tartani a politikai élettől. Így például Ehrfurtban, Chemnitzben, de sok más városban is a párttagoknak legfeljebb 15-20 százaléka látogatja a gyűléseket. A párttagsági könyvek elvesztése pedig egyenesen epidémiává vált. Újabb a pártvezetők nem is szívesen tartanak gyűléseket, mert a hallgatóság ezeken rendszerint tulajdonképpen is kényes kérdéseket szokott felvetni.

Köszönetnyilvánítás. Mindazoknak, akik jó édesanyánk halála miatti bánatukat részvétükkel enyhíteni igyekeztek, ezúton mond köszönetet a Lőrinczy család.

Az elsőfokú Iparhatóság 101.412 —1945. számú véghatározata alapján Gebefügi Ferenc kolozsvári lakost az Irisz (Zsolnai) porcellángyárhoz vállalatvezetőül kirendelte. Egyben a Tófalvi Károly, kolozsvári lakosnak 109.722—1945. sz. alatt adott vállalatvezetői kirendelését saját kérelmére azonnali hatállyal visszavonta. Szaktanács.

Házasság. Hetman János és Kömüves Sára házasságot kötöttek. Minden külön értesítés helyett.

Kozmetikumát újra megnyitottam. Elhanyagolt arcbrét tökéletesen megszépítem. Dr. I. né Kohn Margit. Bethlen-utca 18.

A vadásztársaságba belépni ohajtó kolozsváriak és kolozsvármegyeiek kimaradás terhe mellett közölik címüket és ohajukat legközelebb március 5-ig az alábbi címenél: Weinrich Rezső kereskedő (Deák F.-u. 3.) Tóth Kálmán kereskedő Széchenyitér 25. vagy dr. Bacso ügyvéd Szentegyház-u. 26. sz. Időközi bizottság.

Cukorosztás a fodrászipari szaktervezésben. Felhívjuk az összes fodrászipari munkásokat, hogy hétfőn, március 5-én délután fél négy órakor a Népvédelmi Egyesülettől kapott cukor szétosztása ügyében jelentkezzenek a Klastrom-utca 1 szám alatt.

**Aru - Butorszállítást
Nehézszúlyú tárgyak
fuvarozását**

szakszerűen és jutányosan vállaljuk
Rezső és Alce szállítók. Dénes-utca 26.

Az új tanítóképzéshez szerszámokra

és műszerekre van szükség

A Tanítóképző Intézet kéréssel fordul Erdély társadalmához

KOLOZSVAR, március 3. Az újonnan megszervezett állami magyar Tanítóképző Intézet egyike városunk legfontosabb középiskoláinak. Az iskola hivatott Erdély több vármegyéjét az új idők szellemétől áthatott, szakképzett tanítókkal ellátni.

Az új szellem megkívánja, hogy az iskola ténylegesen az életre neveljen. A jövő tanítójának — aki növendékéit a gyakorlati pályák felé hivatott irányítani, — feltétlenül ismernie kell mind az ipari, mind a mezőgazdasági szaktárgyakat. Ez azonban csak komoly műhelyi és laboratóriumi felszerelésekkel valósítható meg, ahol a tanulók a szükséges gyakorlati ismereteket és készségeket elsajátíthatják.

Ebből a szempontból intézetünk helyzete igen nehéz. 400 főt meghaladó lelkes és tettekre kész növendékünknek nem áll rendelkezésére egyetlen ipari műhely, egyetlen tudományos vagy mezőgazdasági laboratórium sem. Az ő kérésüket tolmácsoljuk Kolozsvár társadalmához, kérve ez úton, hogy mindenki járuljon hozzá a felszerelés beszerzéséhez.

Még a jelen tanév második felévére felállítani óhajtjuk a fizikai és kémiai laboratóriumot, természetrajzi szertárat, lakatos-, könyvkötő-, faesztergályos, női szabászi és varrási, szőnyeg és papírkészítő, szövészeti műhelyeinket, kis állattenyésztésünket, kertgazdaságunkat és gyakorló konyhákat, valamint fémcszterga-, festő- és mázolóműhelyeinket.

Ezért szeretettel kérünk mindenkit, akinek csak kicsit is szívügye a tanítóképzés és anyagi lehetősége megengedi, juttassa el adományát e nemes cél érdekében az iskola igazgatóságához. Kérünk mindenkit, hogy járuljon hozzá felszerelésünkhöz a szükséges eszközökkel és szerszámokkal.

Nevezetesen a következőkre volna szükségünk:

A lakatos műhely részére:

satu, spirálfűrők, kézi fűrőgép, reszelő, fémfűrész, fogók, kéziszatu, hidegvágó, lyukasztó, lyuktágító, villás kulcsok, pontozó, körző, tolmérce, méteres, vaskörző, menetvágók, menetfűrők, üllő, acéllap, fújtató, forrasztó, kalapács, bádoggvágó olló, süllyesztő, csavarhúzó, lyukvédő, szegecsűző, szegecselő, forrasztólámpa, olvasztókanál, gömbvas, lapos vas, sodronyok, vas-, réz-, cink-, alumíniumlemez, fémcsövek, csavarok, anyás csavarok, szegecsek, olló, golyók, cinn, szalmiák.

Az asztalos műhely részére:

gyalupad, tartóvas, nagyoló, simító, rámázó gyalu, vonókés, ráspoló, citling, vaskalapács, fakalapács, véső, furdánc, reszelő, méterszalag, kihúzó fűrész, kanyarító fűrész, róka fark fűrész, lombfűrész asztallal és szorítóval, fűrészpengék, szorítók, parafa, ecset, deszka.

A természetrajzi szertár részére:

kitömött állatok, csontvázak, állatképek, színes nyomatok, lepkegyűjtemények, rovargyűjtemény, növényfotók, színes növényábrázolások, herbáriumok, gipszmin-ták gombákról, növényekről vagy állatokról.

A gazdasági laboratóriumok részére:

1. Kertészeti eszközök: ásó, lapát, gereblye, nyeső olló, kerti kések, hernyózó ollók, gallyfűrészek, bármely típusú permetezőgép, porozó, üvegázi fecskendő, melegágyi keret, megjavítható ablakkeretek, földrosta, szaporítóágy, cserepek, zsínor, ültetőfa, pázsítnyírógép, kasza, sarló, tenőke és tokmány.

2. Mezőgazdasági eszközök: eke, fogasborona, henger, vetőgép, tövisborona, kultivátor, vetőmagminta, tárcsásborona, kapa, lókapa, töltőgöteke, daráló, kerti és mezőgazdasági magvak.

3. Állattenyésztési eszközök és felszerelési tárgyak: méhkas, méhkaptár kerettel, bármely méhészeti eszköz, álarc, kesztyű, keretfogó, műlépprés, viaszolvasztó, méhgarat, pergető, fedelezővilla, nyulketrecek, ládák, deszkaanyag, drótfonatok, etetőcsészék, keltetőgép, műanya, önetető, használaton kívüli tejfeldolgozó gépek bemutatásra, tejfajszámoló, állatgyógyászati műszerek és eszközök.

Hálás köszönettel vesszük, ha iparos testvéreink egy-egy laboratóriumi eszköz rajz szerinti elkészítését vállallják bejelentésükkel, valamint azt, ha pénzbeli adományokkal segítenek, melyeket gyári precíziós műszerek beszerzésére fordítunk. Mind a pénzt, mind a tárgyi adományokat, valamint a munkaszolgáltatást az intézet igazgatósága nyilvánosan nyújtázza.

Minden adomány a következő címre küldendő: Tanítóképző, Kolozsvár, Eötvös-utca 6.

FELSZEZGHY ÖDÖN Dr.
igazgató.

A kolozsvári tudományegyetem 856 hallgatója közül 605 kapott tandíjkezdvezményt

A Diákvédő Hiva al 113.489 pengő értékű segélyt nyújtott a szegény diákoknak

KOLOZSVAR, március 3. Az Egyetemi Tanács letárgyalta a Kolozsvári Tudományegyetem mellett működő Diákvédő Hivatal jelentését a jelenlegi tanév első félévében kifejtett tevékenységéről. A jelentést Miskolczi Dezső rektor juttatta szerkesztőségünkbe, s ebből megállapítható, hogy ez a diákléti intézmény nehéz körülmények között is lankadatlan erővel dolgozott és figyelemreméltó eredményeket ért el.

A diákszegélyezés terén a hivatal a hallgatóknak 113.489 pengő értékű segélyt nyújtott. Kétszázhatvan hallgató 64.443 pengő értékű lakás- és menzasegélyben részesült. Ruhasegélyt kapott hat hallgató 5.570 pengő értékben. A hivatal részéről nyújtott vizsgadíjak és laboratóriumi segélyek összege az elmúlt félévben meghaladta a 25.000 pengőt. Tandíjsegélyben harminchét hallgató részesült 3.757 pengő értékben. Természetesen az egyetem külön tandíjmentesítéssel és tandíjkezdvezményekkel járult hozzá a hallgatók tanulmányainak megkönnyítéséhez.

Mindazonáltal a szolgáltatásokon kívül a Diákvédő Hivatal részéről harminchárom hallgató 7.200 pengőt kiterő

osztóndíjban, huszonhárom hallgató 2.588 pengő egészségügyi segélyben, tizenöt hallgató pedig 3.650 pengő utazási és ellátási segélyben részesült.

Az Egyetemi Diákközhöz lakhatóvá tétele nagy nehézségek ellenére is megtörtént. A fűtőanyag teljes hiánya miatt azonban egyelőre nem látogatható.

Itt említjük meg, hogy az egyetemi tudománykarok hallgatóik túlnyomó részének szorgalmuk és szociális helyzetük alapján 87.880 pengő értékű kezdvezményt juttattak. Az elmúlt félévben heirt nyolcszázötvenhat hallgató közül 605 kapott tandíjkezdvezményt.

A Városi Színház műsora:

Március 4-én, vasárnap 2 és 5 órakor: Cigány szerelm.

Március 5-én, hétfőn 4 órakor: Csókosasszony (Fülleres helyárrakkal).

Március 6-án, kedden 4 órakor: A román eggyüttes előadása. 1. Nőtány. 2. Vörös Menyasszony. 3. Paraszibecsület. Roman Alexandrina.

Ventre Mimi és Roman Lioia fellépésével.

Március 7-én, szerdán d. u. 4 órakor: Bajadér.

KI TUD ROLUK ?

KOZÁK ERNŐ rohamtűzér munkaszolgálatosról és Kozák István repülőhíradóról. Értesítést kérnek a szülők, Széchenyitér 39. L. em.

BEREGSZASZI JÁNOS-ról és EGYER GYÖRGY-ről, akiket decemberben Fokszányból továbbítottak. Értesítést Zápolya-u. 54, vagy Malinovszki-tér 17 alá.

CSAJKO GYULA-ról, aki a kolozsvár IX. helyőrségi kórházzal szert, 29-én Nyiregyháza irányába távozott. Értesítést szüleinek küldjenek Gidófalvi-utca 4.

BAZSA JÁNOS honvédről, táborigazgatója C. 321, 25-ös pánclétörőknél szolgált. Értesíték feleségét Sütő-utca 11.

ÁGNER KÁROLY-ról, aki Budapesten van. Értesíték szüleit Horca-utca 64.

MUCSI JÁNOS honvédről, aki utoljára Ko.ozsborsán volt. Értesíték feleségét, Csánki Dezső-utca 10.

SZOKOLOVSKY GYÖRGY honvédről, aki a kolozsvári 26/1 pótzászlóaljnál volt, táborigazgatója C. 102. Értesíték feleségét, Pata-utca 80.

HENCZEL JÓZSEF ővezetőről, Bánffy-hunyadon a kerékpáros határőrségvezető volt. Értesítést kér nővére Gergely Gusztávné, Dózsa György-utca 35.

TURBUCZ GYULA levante ifjuvezető-ről. Értesítést kérnek szülei, Mócsok-utca 55.

SZECSI FERENC PÉTER 13/3 munkaszolgálatos századból, értesíték Szécsi Pált, Zápolya-utca 12.

BÍRÓ DOMOKOS honvédről 26 rádiós század, Dész, táborigazgatója H. 107. Bonchidáról vitték sebesülten Zalalövőre. Értesítést kér felesége, Savoy kávéház, Unió-utca 13.

GÁL ISTVÁN honvédről, aki Kőbányán a 110 66 munkásszázadnál volt. Táborigazgatója Budapest, 10, postafiók 149. Értesítést kér felesége Bonchidára. (Kolozsmegye).

KOVÁCS KÁROLY honvédről, aki Pfi 258/2 ütegénél volt és Szentmihályról adott hírt utoljára. Értesítést kér testvére Szappan-utca 32. alá.

CHEUL JÁNOS zenész leventéről, aki 26/1 VIII. századhoz volt beosztva. Értesíték szüleit, Orbán Balázs-utca 13.

GALFI SANDOR-ról aki a 22 határőrség távbeszélő alakulatnál volt Besztercén. Utoljára Máramaros-Borsáról adott életjelet magáról. Értesíték feleségét, Füzfa-utca 22.

DEÁK ZOLTAN-ról, akit október 13-án vittek el Kolozsvárról Tordára, majd Brassóba, október 31-én tovább vitték Fokszányba. Értesítést kér felesége Zápolya-utca 43.

DEVÉNYI JENŐ honvédről táborigazgatója C. 729, Borgóprundon volt. Értesítést kér édesanyja Derbókné, Arpád-utca 9.

ÁGNER KÁROLY honvédről, aki legutóbb Budapesten volt. Értesítést kérnek szülei, Horca-utca 64.

PETHŐ LÁSZLÓRÓL, aki Szilágy-somlyón a 3. felderítő zászlóaljnál teljesített szolgálatot. Értesítést Pethő János igazgatótanító címére, Marosvásárhely, Vasvári Pál-u. 6 címre küldjenek.

BOGYÓ VINCZE honvédről, aki utoljára Zilahon műhelyben dolgozott. Értesíték feleségét Papp-u. 66.

BAKOS BÉLA repülő honvédről, aki szeptemberben Nádassalányban (Fejér m.) tartózkodott. Tudassa édesanyját, özvegy Bakos Bélánét, Magyar-utca 1, ajtó 24/a.

SZUTOR BÉLA honvédről, táborigazgatója L. 582, utoljára az egerbegyi fronton volt. Tudassa feleségét Csánky Dezső-utca 10.

MARGITTAY JENŐ honvédről, táborigazgatója C. 321, utoljára a Tatárhágón volt és FODOR ANDRÁS gépkocsizó-ról. Értesíték Margittay Jenőné, Kis Gereblye-u. 10.

PÉTER PÁL kolozsvári autófényező-ről, akit októberben vittek Fokszányra. Értesíték feleségét, Alkony-u. 39.

TATÁR ANDRÁS t. tizedesről, ki 1944 márciusában ment el Besztercéről a hegyi dandáralkulattal, táborigazgatója D. 458 volt. Értesíték feleségét Lincze-utca 9, vagy Napocemia vegyészeti gyár Székely Mózes-u. 5 címre.

GAÁL ISTVÁN tart. ővezetőről, aki Mocsán (Komárom megye) a 202/4 Fényező Állásnál volt. Értesíték feleségét, Kossuth Lajos-u. 23 vagy Cukorgyár-utca 79 alá.

NAGY BÉLA tart. repülő ővezetőről, akit szeptember 16-án parancsoltak el a szamosfalvi repülőteréről, allitóg Debrecen irányában. Értesítést kér felesége, Szappan-utca 32.

KUN ÁRPÁD tartalékos ővezetőről, aki a kolozsvári 25-ös honvéd felderítő pótosztályánál volt. Szeptember 14-én Sopronba vitték. Október végén Sopronszéchenyben volt. Értesíték feleségét, Eperjes-utca 14.

A hóstáti földosztók között

KOLOZSVÁR, március 3. Hirt adtuk már arról, hogy pénteken reggel a Hóstát földészei is megkedték Kolozsvár határában a földosztást. Közel százhusz földtelen hóstáti vonult ki honfoglaló szenvedéllyel arra a földre, melyen egy évtizeden át robotoltak — mint „árendások”... Nem idegen a föld: ismerik minden zegél-zugát és a föld is jó ismerősöket köszöntött a földészekben.

Viharos havasesőben siettünk ki a helyszínre, hogy tanuk lehessünk a földműves nép évszázados álmának megvalósulásánál.

— Merre megy az út a Gerlai-dűllőhöz? — kérdezzük az előttünk haladó hóstáti asszonyt.

— Ez itt, a téglagyár előtt. Egyenesen oda visz. En is éppen oda megyek — válaszolja és láthatóan meghuzza a lépést, hogy ne maradjon el tőlünk.

— Csak nem a Czink-birtokra megy? — faggatjuk tovább, megsejtve a dolgot.

— Oda mennék... — válaszolja gyanakodva és úgy néz ránk, mintha valami veszedelmet vinnék a földosztókra. Barátságos beszédünkre azonban bizalmas lesz:

— A férfiak már korán reggel kimentek. Azt üzenték, hogy jöjjenek ki, mert nekem is jutlatnak a földből.

— Miért nem küldi a férjét? — Ne is emlegessék — válaszolja szomorúan, és könnyesepp hull arcáról a sárba. — Elhajtották a csendőrök. Ki tudja mi van szegénnyel?

Közben a Czink-birtok elé érünk. A szürke kastély megborzadhatott a látnivalóktól, mert bevonta zsalugátereit. Elég volt végignéznie annak idején az idelátzó téglagyárban lezajlott eseményeket.

Nekivágunk a hegynek. Az aszszony biztat, hogy itt vannak valahol a férfiak. Ime, látjuk is már a sok embert, amint széles mozdulatokkal ide-oda kavarognak a hatalmas területen.

— Hány hold a birtok? — kérdezzük az első gazdát, aki ott halad el.

— Százöt! — feleli röviden.

— Ebben a kis tanyai házban ki lakik itt fent? — kérdezzük az előttünk levő kis házra mutatva.

— A Czink ur szolgája. Neki is osztottunk öt holdat. Nem akarja elhinni! Nem hisz a fülének olyan boldog...

— Hogy állnak az osztással? — Mindjárt befejezzük. Vagy tíz parcellára való van még.

— Hány holdat osztanak itt szét? — Nyolcvanhárom. A kastély felett levő gyümölcsös és 15 hold szántó megmarad a tulajdonosnak. Ennyit meghagyunk... Tekintve, hogy a városban van néhány háza és vegytisztító üzeme, elég az neki bőven!

Kijebb megyünk a tetőre, a cövekes, fejszés gazdák közé, akik ügyet sem vetve ránk, husz méteres kötéllal „egy szélesség”-ben és „hat hosszúság”-ban mérik a földet. A kijelölt helyekre cövekeket vernek, megferegik és ráírják a számot.

— Hát lehet ezt csak így körző nélkül is? — kérdezzük Zágoni Szabó Ferencet, a földészek vezetőjét.

— Hát hogy a csudába ne lehetne! Mindjárt be is fejezzük! Éppen eleget nyultak már a nagypénzüreik minden apró-cseprő ügyükben.

— Hol van a birtok határa? — Ott fent az út, oldalt pedig az az árok, ami ide látszik. Azontúl van egy másik birtok, amely valamikor egész Dezmérig a Jósika báróké volt. Abból román földműves testvéreinknek osztanak.

— Milyen hepe-hupás ill ez a rész — jegyezzük meg.

— Nem baj az! Olyan föld lesz abból mint a patyolat, ha mi a kezünkbe vesszük. Szívesebben dolgozunk a sajátunkon, mint ott lent a lapályban árendában. Éppen ele-

günk volt már! Kettő is nyeresztek a földön, amíg a mi kezünkbe jutott harmadába. A tulajdonos kiadta először nagygazdáknak s mi csak attól kaphattuk kézhez, kisebb parcellákban. Aztán, ha egy részt már jól kiműveltünk, nem kaptuk továbbra is bérbe. Ujabb meddő talajnak kellett nekiesnünk, sok kinnal-bajjal, amíg az a darab is puha és zsiros lett. De csak addig...

— Befejeztük! — kiáltják többen is a hajlásból, mire beszélgetésünk is megszakad. A földészek odagyűlnek lassan a kórokkal és tövissel táplált tűz köré. Oda huzódunk mi is. Ez a kutya hideg szél beiebujt valamennyiünkbe.

A tűznél tovább határoznak. Tekintve, hogy föld még nem jutott mindenkinek, holnap szétosszák a Vékás-téle 40 holdat. Ezután a Török Árpád-féle 100 hold következik, melyet kerekdombi földésztestvéreikkel osztanak meg.

— Ha a földneiküliek már kaptak, az egy-két holdasoknak is kell jus-

son valamit — Születik meg a végző határozat.

Közben a helyszínre érkező Fodor Pataky Ádám földész ivadék kisiparost, a Magyar Népi Szövetség vezetőségi tagját, nagy lelkesedéssel köszöntik a földészek. Ott áll a tömeg közepén. Az egyik gazda megkérdi tőle, emlékszik-e, mikor a magyar csendőrnemzők eivitték Szamosfalvára s azzal vádolták, hogy földet akar a hóstátiaknak?

— Bizony kutyául elvertek akkor! — feleli mosolygva. — De fő az, hogy mégis megvalósult a mi közös, nagy örömünkre a hóstátiak földhözjutása!

Mint aki fényes, nagy ünnepegről jön, olyan boldog érzésekkel indulunk le az ösvényen, hazafelé. Észre sem vettük, hogy farkaséhesek vagyunk, csak lent az utban, ahol a zsebünkben előkerült kenyeret, szalonát ünnepi torként testvériesen elfogyasztottuk.

Balázs Péter

Ilyen az új idők új tanára

Új tanár érkezett az iskolánkba. Szünetben izgatottan tárgyaltuk jövőtét. A következő óránk éppen fizika volt. Mindenki idegesen várta az új tanár betoppadását. Bizony, a fizika az a tantárgy, amely a diákok nagyrészt félelemmel tölti el, különösen akkor, ha a tanár nyers, gépies magyarázatokba kezd, majd nehezen érthető képleteket húzál és töröl gyors egymásutánban a táblán s a végén felad a tankönyvből egy-két oldalt, hogy szóról-szóra magoljuk be a szöveget.

Kellemesen csalódtunk. Megnyitott az ajtó és belépett az új tanár. Jó hatással volt ránk megnyerő modora és jó hangulata. Bizony, mi diákok elvárjuk a hangulatkeltést tanárainktól. A mosoly és a biztató tekintet közelebb visz a katedrához. Ilyenkor bizalom és megbecsülés támad. Ilyen „fizikai” atmoszférában a diák figyelmesebb, az este is ott marad az osztály falai között és értelme gyorsabban mozog.

Új fizikatanárunk ráterelt a beszélő fonálát a tananyag tárgy köré.

VARNAI ZSENI:

ASSZONYOK

Vádoló beszéddel, mégis reménységgel
Most mindent, ami sújtott, felpanaszlunk;
Hogy a könnyek árkosra marták az arcunk,
Hogy a szívünket acélkarmokkal tépték,
Hogy betellettél még mindig a mérték.

Ajtófélfánkat meghintették vérrel
S mint martalócok vad, viharos éjjel,
Rednőtörtek és megrabolták fészekünk.

Jó, dolgos párunk, drága férfivérünk
Vad viadalba, harcba ostromozták,
A boldogságunk, igyén elorozták,
Mi maradt már, mi legyen most, mivelünk?

Gonddal fekszünk és gondok között élünk,
A vállunkat megroppantja a bánat,
Mert mi visszlük minden terhét a Mának,
Mert minket gyötör a fagy és a hőség,
A mi éhünkől fakad másnak a bőség,
Körmünk kemény, szürke darócon csorbul
S tört vjünk hegyén vérünk is kiesordul,
Mig öltögetjük a harci ruhákat.

Mi indulunk, ha túlkölnék a gyárak
S elrúdulunk, nincs rajtunk semmi épség,
Am mégis rajtunk épül föl a Szépség
S mi messziről, vágó szemekkel nézzük.

A régi, vedlett rongyaink becézünk,
Es foltokat a folt hátra öltünk,
S csak akkor szorul mégis össze öklünk,
Ha megtelünk szél és kenyérér.

Kacag rajtunk sok hitvány bolti céger,
Mert gyávák vagyunk, szegénytelen gyávák,
De otthon várnak, várnak ránk az árva,
Kis, éhes, fázó, árva, csöpp cselédek,
Ha róluk szólunk, legyen szép az ének,
Mert tiszták ők és szennyezellen, fénylők
Igy sújtva is, a jövőbe nézők,
Ha róluk szólunk, legyen szép az ének.

Legyen ünneki szebb és jobb az élet,
Egy új csatára kell majd kelmi értük,
Hogy szent legyen és ne préda a vérük,
Dalunk, mely most még holtak síratója,
Legyen miattuk élők riadója
S szívünk: a fájó, síró, dobogó,
Legyen majd néki: piros lobogó,
Férsz lobogó!

— Mi a természeti jelenség? — kérdezi.

Feszülten hallgatunk. Várjuk, hogy mi lesz most. Kit fog kérdezni népszerűen. Hiszen erről a kérdéssel még nem is tanultunk. No, most az egész osztály be fog szekundálni. Így szorongtunk az óra egy pár másodperce alatt.

Megszólal a tanárunk. Ezt mondja: — Fiúk, most én is diák vagyok — tünnek egy nektek. Vagy hiszgyétek azt, hogy én nem is vagyok az osztályban. A feladott kérdést egymás között fejtétek meg. Vitassátok meg. Mindenki mondja el a saját véleményét. A jókocs tetsző feleletet azután közöljétek velem.

Elkezdődött a vita — persze figyelmesebben, mert egyszerre csak egy beszélhetett s az is röviden. Mára a leggyengébb tanuló is felvilágot a szeme. Mindenki a közös lelkén törte a fejét s mindannyian egymásután közölte a megoldást. Boncolgatták a kérdés szavait s úgy feleltek. Sok érdekes válasz röpködött a vita során. Végre is a kérdés megoldást kapott.

Igen bizony! Ilyen tanár kell nekünk.

Ilyen vitaórán a diák megérthet mindent, van ideje a témán gondolkodni, akarattalanul is bekapcsolódik a tananyag vitájába s a helyes megoldást minden tanuló megérti és az agyába vési. Eddig sok tanár az alsóbb osztályokban gépiesen kérdezte a tanulóktól: mennyi 7×7? És ha rögtön nem vonta rá, hogy 49, már le is ültette. Persze, a leültetettnek lámpaláza volt s talán a kérdést sem értette tisztán.

Minden fizikaóránk tanulságos vitával zajlik le. Bár minden órán ilyen módszerrel tanítanánk! Kellemessé tenné a diákok előtt a tananyag boncolgatását, rajongással csoportosulnának a fiúk a tanárjuk köré, mert nem ridog professzort, hanem a tudományhoz könnyűszerelemmel hozzávezető segítő társat látnának és becsülnének bennük.

BOTAR GEZA,

a gépipari középiskola tanulója.

FELHÍVÁSOK

A szociáldemokrata órák és nemesi iparosok vasárnap d. e. 11 órakor értekezletet tartanak.

A Magyar Népi Szövetség felhívása a kerületi szervezőbizottságokhoz. A Magyar Népi Szövetség értesíti kerületi szervezőbizottságait, hogy a gyűléstiltalmi rendelet nem vonatkozik a szűkkörű szervezőbizottsági összejövetelekre, így a központban és a kerületekben a heti gyűlések megtarthatók. Felhívja a kerületi szervezőbizottsági tagokat, hogy a rendes gyűléseket tartsák meg.

Felhívás a háztartásbeli alkalmazottakhoz. A háztartásbeli alkalmazottak szervezőbizottsága felhívja a háztartásbelieket, hogy a ma, vasárnap délután 4 órakor tartandó megbeszélésükön saját érdekükben jelenjenek meg a Deák Ferenc-utca 9. szám alatt a II. emelet 15-ös számú szobában.

MEGHÍVÓ a Szilágyi Eleonóra rum- és likörgyár R.-T. Kolozsvár, Hosszút-utca 23. alatt március hó 15-én délután 4 órakor saját irodájában tartandó évi rendes közgyűlésre. Napirend: 1. A mérleg és veszteség-nyereség-számla megállapítása. 2. Az igazgatóságának és a felügyelőbizottságának a felmentvény megadása. 3. Igazgatóság választása. 4. Felügyelő bizottság választása. 5. Esetleges indítványok. A szavazati jog csak úgy gyakorolható, ha a részvénytulajdonos részvényeit legalább három nappal a közgyűlés megtartása előtt a „Fides” könyvelési irodájánál Király-utca 10. szám alatt leteszi. Mérleg: Vagyont: Pénzár 842.12 P. Segédnyagok: 60.320 P. Berendezések és felszerelések: 39.006.45 P. Adások: 113.498.96 P. Értékpapírok: 3.400 P. Eredmény: Nyereség áthozat a múlt évről 1987.79 P. folyó évi veszteség 49.726.29 P. Összesen: 272.416.43 P. Többr: Alapítók: 50.000 P. Tartalékalap: 50.000 P. Értékülönbözeti tartalék: 118.229.40 P. Hitelezők: 54.985.63 P. Összesen: 272.416.03 P. Nyereség-veszteség-számla: Veszteség: Költségek: 214.202.22 P. Anyag: 229.396.49 P. Lényes: 587.150 P. Összesen: 449.470.21 P. Nyereség: Nyereség áthozat a múlt évről: 1987.79 P. Arányvesztés: 399.733.92 P. Veszteség: 47.748.50 P. 1944. december 31. Az igazgatóság.

Hazakészülődnek elsodort színészeink

Tompa Pufi megható levélben számol be kalandjairól és honvágyáról

KOLOZSVÁR, március 3. Levél érkezett Balogh Edgár és Nagy István címére a Budapestre hanyódt kolozsvári színészek helyzetéről. Seb- tében írott sorok, gyászos esemé- nyeket pergető mondatok keresnek biztatást és segítséget azok számára, akiknek valóban szülőföldjük volt Erdély és akiket sajátos erdélyi lel- kiség vezetett művészi megnyilatko- zásaikban. A háboru vihara és benne az eszeveszett elemek vak dühön- gése és könyörtelen tépálózása kel- lett ahhoz, hogy falevélként fejkapja őket és elsodorja.

Tompa Pufi írt. Február 25-én kel- tetett levele kissé rendszertelenül, a részletek összefüggése nélkül szá- mol be mindarról, ami október 20-tól zudult sorscsapásként a kolozsvári színészcsoporthoz egy részére. Rap- szódikus volta miatt a levelet nem is közölhetjük szóról-szóra, de ha összefüggően idézzük sorait, teljes képet kaphatunk a helyzetről.

Tompa Pufi a bevezetőben azt írja, hogy szeptember végén és ok- tóber elején a kolozsvári színészek jórészen közös elhatározása volt, hogy valamennyien a helyükön ma- radnak, ha már a vezetőségük mind otthagyták őket a bizonytalanságban. Noha sorsukra hagyták őket, mégis becsületesen helyt akartak állni. Ezt az elhatározásukat akkor a mai de- mokratikus berendezkedés igen sok vezető tényezője helyeselte is.

A színészeket fenyegetésekkel hajtották el a pokol városába...

„Ki is tartottunk addig, amíg le nem küldötték Budapestről a min- denki által gyűlölt Nagy Imre dr. gazdasági főnököt” — folytatja leve- lét Tompa Pufi. „Nagy dr. kijelen- tette, hogy mindazokat, akik záros határidőn belül nem jelentkeznek Budapestre a Városi Színháznál, át- adják a katonai hatóságnak, meg- vonják tőlük meghagyási igazolvá- nyukat. Ezenkívül elveszítik minden jogukat az átmeneti támogatást il- letőleg.”

„Ezzel a fenyegetésekkel” — írja Tompa Pufi — „sikerült félre- vezetnie bennünket. Elmentünk a pokol városába... Néhány előadás után minden abamaradt... Jött a rémkorszak, a nyilas uralom. Nekem és társaimnak bujkálnunk kellett. Ekkor már nem kaptunk fizetést. Éhezünk. A mi kis csoportunk úgy volt elkényeztetve, mint az erdélyi baloldali szabadkőművesek társasága. Bujkáltunk rendületlenül s különböző fortélyokkal igyekeztünk kisiklani a nyilasok kezei közül. Gondoltuk, csak feladják a várost és átesünk va- lahogy a sok nyomorúságon. De ma- radtak még egy ideig továbbra is a zöldingesek, maradt a tűz, a pusztulás, a nyomor, a halál, amelynek ölébe dobták a gyönyörű nemzeiközi várost.”

Tompa Pufi ezután bünbánóan be- vallja, hogy mindent „eljátszottak”, amikor engedtek Nagy Imre dr. sá- táni sugallatának.

„Átéstünk azonban a legzörnyűbb 24 órán is, amikor még tobzóhattak a nyilas banditák csőcselékkel. Követ- kezett a felszabadítás és előbújhat- tunk a rejtekhelyeinkről.”

A levélíró művész ezután beszám- ol arról, hogy már megkezdődtek Budapestre a színészek személyi fel- ülvi vizsgálatai. Major Tamás, Csibbi Hilda és Várkonyi Zoltán, a Tiszto- gató Bizottság tagjai Tompa Miklóst

és öt, Tompa Sándort bizta meg az- zal, hogy csoportosítsák a kolozsvári színészeket. Mihályfi Bélát, a volt igazgatót és néhány, még Budapes- ten maradt németbarát társát a bi- zottság nem igazolta.

„A kicsi csoport meg is alakult” — folytatja levelét Tompa Pufi. „Sze- retnénk hazamenni Kolozsvárra.”

Megkerült a kolozsvári színház felszerelése

A továbbiakban közli, hogy a szin- ház elhurcolt felszerelése is megvan, a világitási eszközök, a könyvtár és a ruhatár egy részét is sikerült meg- menteni, de itt bizony bekövetkezett némi károsodás. Ezek a tárgyak mind össze vannak gyűjtve egy raktárban. A felszerelést is szeretnék magukkal hozni.

Kolozsvár lakossága új, demokratikus választásokon fejezi ki szabad akaratát

Megjelent a főispáni rendelet a régi fasiszta választási elő- írások hatálytalanságáról — Mindenki ellenőrizze, hogy venne van-e a választási névjegyzékben?

KOLOZSVÁR, március 3. A ko- lozsvári járásbíróóság a napokban fel- hívást adott közre, melyben tudom- ságra hozza Kolozsvár város 1927 január 1. előtt született női és férfi lakosságának, hogy elkészült a város törvényhatósági bizottsági tagjait meg- választó névjegyzéke. A névjegyzéket a járásbíróóság Budai Nagy Antal-ut 2. alatt levő épületének 13-as számú szobájában minden választásra jo- gosult személy meglekintheti március 6-ig bezárólag. Ez idő alatt bárki panaszt tehet, ha esetleg ő maga vagy vele együttélő hozzátartozója vagy alkalmazottja nincs felvéve a névjegyzékbe, vagy ha azon olyan egyen neve szerepel, aki tényleges katoná, elmebeteg, gondnokság alatt áll, vagy akit az utóbbi 10 évben nyereségvágyból elkövetett, továbbá szemérem elleni bűncselekmény miatt jogerősen hat hónapot meghaladó büntetésre ítélték, vagy ilyen vád alá helyezték.

A névjegyzéket a népszámlálás adatai alapján állították össze. Az, aki a népszámláláskor nem tartoz- kodott Kolozsváron, de állandó ko- lozsvári lakosnak tekinthető, okvet- len jelentkeznie március 6-ig és kér-

Mindenki szavazhat, aki 1945 január 1-én itt lakott

Az új rendelet értelmében min- denkinek szavazati joga van nemre, fajra és vallásra való tekintet nélkül, aki 1927 január 1. előtt született s 1945 január 1-én állandó tartózkodás jelleggel Kolozsvárt lakott és ma is itt lakik. Nincs szavazati jo- guk azoknak, akik tényleges kato- nai szolgálatot teljesítenek s akik or- vosi kezelés vagy felügyelet alatt álló elmebetegek, továbbá azoknak sem, akiknek kiskorúságát meghos- szabbították, vagy akik gondnokság alatt állnak. Nincs szavazati joga az olyan személynek sem, akit az utó- bi 10 év alatt nyereségvágyból elkö- vetett vagy szemérem elleni bűncse- lekmény miatt jogerősen hat hóna- pot meghaladó szabadságvesztésre ítélték, sem annak, aki ilyen bűn- cselekményeknek vádjá miatt jelen- leg büntető eljárás alatt áll és ezt az eljárást a választási névjegyzék bezárásáig nem szüntették meg.

A rendelet előírja, hogy a választási névjegyzék lezárását megelőző hirdelmény kiüggesztése után követ- kező öt szabad nap alatt legalább nyolcvannegy választási jogosultság- gal bíró egyén a járásbíróóság elnö- kénél ajánlást tehet le.

Az ajánlás elfogadásáról a járás- bíróóság elnöke 24 órán belül írásban nyilatkozik. Elutasítás esetén az aján- lók az ajánlási határidőn belül újabb

„Most” — fejezi be levelét Tompa Pufi — „csak arra kérlek Benneteket, találjatok módot és lehetőséget a színházzal karöltve, hogy a felsze- reléssel együtt valamiképpen hazaver- gődhessünk.”

Közli a levélíró művész, hogy a hazatérni óhajtok névsorát egy másik címre már el is küldte.

Levele végén ezt írja: „Segítséget kérünk Tőletek, hogy ne hulljon szét ez a szerencsétlen színésztársaság! Mentsetek meg a segítségre érdeme- seket, hogy a kolozsvári színpadon, igazi otthonunkban, belekapcsolód- hassanak a munkába és a mai kor szabad szellemének megfelelően te- remtsék meg azt a színjátszást, ami a szívük vágya szerint az elmúlt év- tizedekben nem valósulhatott meg!”

je a választók névjegyzékébe való felvételét.

Az előterjesztett panaszokat három nap alatt elbírálják. Azután véglege- sen lezárják a névjegyzéket. Március 10-én a kerületi előjáróságok és az utcaelőjárók bevonásával már meg is kezdik a választási igazolványok szétosztását. Ha valaki nem kapná kézhez az igazolványát, jelentkeznie annak a kerületi előjáróságnál, amely- nek területén a népszámlálás idején lakott.

Itt írjuk meg, hogy a Kolozs vár- megye és Kolozsvár város Főispáni Hivatala részéről a minap közre- adott és a közigazgatási választá- sokra vonatkozó rendelet teljesen megfelel a demokratikus követelmé- nyeknek. A rendelet hatálytalansítja az 1938. évi XIX. t. c. 100. és 228. pa- ragrafuszában foglalt diktatórikus vá- lasztási eljárást és az 1940. évi 7800. számú magyar miniszterelnökségi rendelet 28-ik paragrafusát, amely szintén fasiszta szellemben és ön- kényesen intézkedik a törvényható- sági bizottság összetételéről. Nem fe- lelnek meg azonban a demokrácia követelményeinek az 1929. évi XXX. t. c. rendelkezései sem.

ajánlóit nyújthatnak be vagy ugyane határidőn belül a törvényszék elnökéhez fellebbezéssel fordulhat- nak. A fellebbezésről is 24 óra alatt döntenek írásban.

Minden irni-olvasni tudó beérkező a városi tanácsba, ha 24-ik éret betöltötte

Jelölt lehet minden szavazati jog- gal bíró személy, aki 24-ik életévét betöltötte és irni-olvasni tud. Két je- lölést senki sem fogadhat el. Ilyen esetben a később beérkezett lista érvénytelen.

A szavazólapnak tartalmaznia kell a jelöltek teljes névsorát. Ha azon- ban a jelölőlisták száma kettőnél több, akkor a szavazólapok csak az elfogadott listák sorszámát és a lista- vezető nevét tartalmazhatják. Egy-egy szavazási körzeten belül 2000 —2000 szavazásra jogosult vonulhat fel.

A szavazási irodák vezetőit a tör- vényszéki elnök jelöli ki járásbírók és a jogvégeztelt járásbíróági jegyzők s titkárok közül. Ha a szavazó-ro-

Harisnyakörkötő-gépeket,

sik (flach) kötő-gépeket VESZÜNK. Lady kötött árúgyár, Zápolya-u. 12.

dákhöz kirendelték száma nem ki- elégítő, akkor az elnöki és a jegyzői teendőket ellátására ítélőbírói bírák és tisztviselők, további fennakadás ese- tén a Központi Tanácsadó Testület tagjai is kirendelhetők a törvényszéki elnök, illetve a főispán rendelkezése alapján.

A szavazóirodákhoz egy-egy bi- zalmi férfit és helyettesét is kirendel- nek. Bizalmiak csak azok lehetnek, akik maguk is választhatók.

A szavazás időpontjáról és annak részletes előírásairól hirdelményeken és a sajtóban további közlemények jelennek meg.

Nyolcszáz elhurcolt utban van Marosvásárhely felé

Marosvásárhely, március 3. Néhány nappal ezelőtt három férfi és egy nő érkezett Marosvásárhelyre, akik dítről illetékesek és a múlt évben el- hurcolt erdélyi zsidók közül valók. A menekültek elmondták, hogy körül- belül nyolcszáz ember van útban Ma- rosvásárhely felé, akik közül maros- vásárhelyiek: Krauss Gábor, Löb Leó és Vancea román ügyvéd fia, aki zsidó menyasszonyával ment el. Saj- nos, nem tudta megmenteni meny- asszonyát s most egyedül igyekszik visszatérni Marosvásárhelyre. Az el- hurcoltakat a szovjetkatonák gyors előnyomulása mentette meg a kivég- zéstől. Az SS-hőhéroktól hirtelen kellett elmenekülniük és így nem tudták ter- vüket végrehajtani. A foglyokat az SS-legényektől kifosztott és levétkőzte- tett német Wehrmacht-szolgálatosok engedték ki. A nem sokkal ezután meg- jelenő szovjetkatonák gondozásukba vették, orvosi ellátásban részesítették és elindították őket Marosvásárhely felé.

SPORTÉLET

Megalakult a vasutasok sportegyesületének labdarúgószakosztálya

KOLOZSVÁR, március 3. A kolozs- vári vasúti munkásság már a felsza- badulás első napjaiban tanúságot adott nagy szervezőkészségéről a szo- cialis berendezkedés valamennyi mun- katerületén. A sportban sem akar el- maradni a többi egyesületek mögött. Még az ősszel lezajlott néhány kísér- letezés óta most a napokban ült ös- sze először a vasutas-munkásság na- gyobb értekezletre, hogy megvitassa sportegyesületének kérdéseit. Az érte- kezlet a Vasutas Szakszervezet hoz- zájárulásával kimondotta a labdarú- gószakosztály megalakulását és a labda- rugó csapat edzéseinek megkezdését. Ötös bizottságot alakítottak, amelynek tagjai N. Radu mérnök, aki az elnöki teendőket végzi, Kormos Ferenc titkár, Polareczky János intéző, Manta Gyula és Szatmári Sándor tagok.

Az értekezlet egyhanguan elhatá- rozta, hogy az összes szolgálati he- lyeiken található játékosokat egy csa- patba tömöríti és minden lehetőt meg- tesz, hogy a vasutasok eddigi sze- repléséhez méltó csapatot állítson ki. Felkér minden, a sportot kedvelő vas- utast, vagy más beosztású játékost, aki a vasutas labdarúgó sport fellen- dítését a szívében viseli, hogy jelentkez- zék a kolozsvári CFR műhelyfőnök- ségnél lévő titkári irodában.

A Vasutas Sportegyesület labdarúgó csapatának kerete máris kezd kiala- kulni. A játékosok nevét szemé- lve sok-sok régi játékosra, kitűnő mun- kásjátékosra találunk. Ime a keret: Nemes, Horvát, Nagy, Kiss, Zno- rouzsky, Hódi, Szarka, Szednicsek, Mafisz, Nyári, Roman, Székely, Szim- csák, Barabás, Kovács, Komáromi, László, Téglás és Szegő.

A csapat már meg is kezdte edzé- seit. A Vasutasok Sportegyesületben már működik az ökölvívő szakosztály is s nemsokára megalakul a birkózó szakosztály, ugyanakkor vasutasaink sportélete a tavasz közeledtével las- san a főmezsport kialakulása felé te- relődik.

Figyelem!

ALBION

a közismert hal- konzervgyár megkezdte működését. Régi üzletfeleit készséggel szolgálja ki.

Barosvásárhely 7 szám.

GAZDA NELKÜL — JOBBAN MEGY A MUNKA

Igy készül a sok csésze az Irisz-porcellángyárban...

Minden rendben lenne, csak az árdrágítókkal kellene végre elbánni!

KOLOZSVAR, március 3. Az Irisz-gyár sem nem elég idős, sem nem elég fiatal ahhoz, hogy alapításának története, múltja érdekes legyen. De mert mindaz, ami fennállásának huszonhárom esztendője óta történt vele — alapítás, ötszörös gazdacsere, fellendülés, tönkremenetel, majd ismét fellendülés — a munkásság legharcosabb, leggyonytaposottabb s legdiadalmasabb pillanatait fogja össze, annyit mégis el kell mondanunk az Irisz múltjáról, hogy 1922-ben alapította egy Farkas Simon nevű zsidó vállalkozó, akit azouban rövid tíz esztendői gazdálkodás után tönkretett a kapitalizmus 1930-as nagy válsága. A válság termelte ki az imperialista tőkegazdálkodást, ez meg a fasizmust. Az Irisz észre se vette, már is benne volt a körforgásban. Románok, magyarok kergették el egymást a gyár éléről, aztán jött a nagy változás, rombolásokkal és romokkal és a romok közül menekülő urakkal. A romok között megjelentek a háború termelő hősei: 1944 november 1-én 140 munkás látott neki a munkának és hatheti megfeszített, teljesen fizetetlen munkával, helyreállították az üzemet. A gyár munkaslétszáma előbb 198-ra, aztán 214-re emelkedett... a termelés folyik.

Kimentünk megnézni munkájukat. Duy Rudolf művezető vezetett végig a gyáron. Előbb a nagy földmalomba mentünk, ahol a finom külföldi kaolin öröklék össze az egeresi földet. Hatalmas dobok öröklék-keverik a földet. A motor zúg, zakatol. Munkások hordják a földet és serénykezű asszonyok mossák a földes szitákat.

— Milyen maximális termelésre képesek ezek a dobok?

— A dobok termelőképessége óriási — mondja a fiatal művezető — 30 ezer kilogramot is képesek megörölni. Ma 10 ezer kilogramot termelünk. A fasizma uralom alatt ezt a számot meg se közelítettük.

Követjük az anyag útját. A hatalmas viszkosztatából víztelenítőbe, majd prés alá kerül, ahol a levegőt szorítják ki belőle. A levegőtlenített és víztelenített massa már égethető. Hatalmas liftek szállítják fel a „korongoló”-ba, ahol a formátlan agyagot formába öntik. Óriási, 140x33 méteres terem ez. Negyvenkét ember dolgozik benne.

Kíváncsi szemek néznek reánk.

— Eljöttünk megnézni az Irisz munkáit, hogy érzik magukat az új világban, a maguk erejére bízva, gazda nélkül?

— Az egyik munkásnő felnevet:

— Köszönjük, jól!

„Ma természetesen akkord nélkül is megcsinálom...”

Duy Rudolf magyaráz. Eppen csészeket készítenek. Van elég rendelés. Megállunk egy munkásnő mellett. Nagy Józsefnének hívják. A csészek főleit rasztyja.

— Hány csészefület ragaszt fel naponta?

— Négy százat.

— Régebben is megcsinált ennyit?

— Ha akkord volt és nagyon bajtótam a munkát, igen. Ma természetesen, akkord nélkül is megcsinálom...

A kiformált anyag az első égetőkemencébe kerül. Eppen árut raknak ki, amikor odaérkezünk. Hatalmas kemence. Ajtaja nyitva. Beéjük. Székely János égetésvezető és Márton Miklós berakómaster szedik kifelé a formákat.

— Hány darab fér a kemencébe?

— Tizenkétezer! Berakás, égetés, kirakás négy napot vesz igénybe. Tizenötön dolgozunk mellette.

— Mennyi heti jövedelmük van?

— Az aszerint változik, hogy kinek milyen beosztása van...

Ezt már az asszonyok nem hagyják szó nélkül.

— Kérem — mondja egyikük, László Zuzsa —, mi mindig arról hallunk, hogy egyenlő munkáért egyenlő bért. Tudjuk, hogy azok, akik ezt mondják, komolyan is veszik a nők ügyét.

Mégis, kérem, itt mi nagyon nehéz munkát végzünk, fizetésünk mégis kevesebb, mint a termimunkásoké...

— A uragság egyre nő! A fizetés pedig nagyon kevés! — teszi hozzá Török Sándorné. — Szörnyűség, hogy ezekkel a spekulánsokkal nem lehet elbánni!...

Félrehúzódnak. Nem akarjuk zavarni a munkát. A homályos termet izzasztó meleg tölti be. Figyeljük a szorgos kezek munkáját, amint a samottból kivérlik a szép fehér tányérkákat.

— Innen a fényezőbe kerül az anyag — magyarázza Duy Rudolf — onnan a második égetőbe, sőt onnan egy harmadikba is, ahol a festéket égetik rá... Menjünk, nézzük meg azokat a munkásokat is.

Ujjászületett egy megteremtett ember...

Indulunk. A homályból utánunk nyúl egy kéz. Megfogja kabátunkat és szép, szerény hangon arra kér, hallgassuk meg őt. Alacsony, törtarcsú ember. Fején csúcsos zöld-kalap.

— Tessék engem meghallgatni, kérem... El kell mondanom, mert valakinek mégis csak el kell mondanom... Engem ez az osztály megválasztott bizalminak. De aztán letettek. Megvolt az ok arra is, hogy megválasztottak, arra is, hogy letettek. — Megesavárja a fejét, megnyalja szája szélét, nehezen küzdök a szóval. — En régi mozgalmi ember vagyok. Sok sztrájkot mozdítottam meg és sok harcot ver-

keztem végig. Vesztettünk. Akkor vesztettünk, tudja az egész világ. Engem eltapostak. Nem kaptam munkát. Váradról, ahol dolgoztam, ide kerültem... Munka nélkül élttem és nyomorogtam és... nyomorogtam, na! Majd jön a Vörös Hadsereg, mondtam, jönnie kell!... De nem ebből ál az élet. Nem az ilyen nagy dolgokból, hanem a kenyérből, zsírból, paszulyból és abból, hogy naponta meg lehet-e azt venni, vagy sem? Nem lehetett megvenni... Az asszony is mindig szidott! Ittam... iszákos lettem, na! És aztán itt vagyok, a Vörös Hadsereg is itt van, ma ennél többet nem reméltünk... és engem mégis letettek...

— Miért!

— Mert börtönben voltam.

— Miért!

Ránk villantja szemét. Arrébb húzódik egy lépéssel. Az ablakból ráesik a fény, arca törött vonásai megrándulnak:

— Lopnam... De hát ezért én már... én már ma sem és soha ne legyek ember!

Válasz helyett kezét szorítunk. Amint nyújtja a kezét, látom, hogy három ujjának fele hiányzik.

Végigmegyünk az üzemen, majd benézünk a kályháuzembe is. Ezt az osztályt Kilin László vezeti. Huszonhat éve dolgozik a gyárban, huszonnégy éve van a munkásmozgalomban, 1300 hete van befizetve. Ő a lelke ennek az osztálynak. Nélküle megállna itt minden... Ő dolgozik és fizeti he-

Munkások, tisztviselők, munkások — együtt

Szándékosan hagytuk legutoljára az Irisz két szobrászművészenek műtermét. Ábrahám Károly és Kudelász Kálmán műterme az irodák épületében van. Kedves kis műterem, ahol a két kitűnő szobrászművész nyugodtan dolgozhatnak. Láttunk is néhány igazán szép munkát, szívesen látnánk azokat viszont kiállítás keretében is.

nok dolgozik itt az igazgatóval együtt. Egy évvel ezelőtt ugyanezt a munkát huszonegy tisztviselő vezette. Az Irisz hivatalnokgárdája beállott a többtermelésért vívott harc katonái közé.

A gyárat egyébként négy ember vezeti. Tófalvy Károly igazgató mellett háromtagú főbizalmi bizottságot választottak. Török József, Hajós Sándor

és a többiek.

— Lopnam... De hát ezért én már... én már ma sem és soha ne legyek ember!

Válasz helyett kezét szorítunk. Amint nyújtja a kezét, látom, hogy három ujjának fele hiányzik.

Végigmegyünk az üzemen, majd benézünk a kályháuzembe is. Ezt az osztályt Kilin László vezeti. Huszonhat éve dolgozik a gyárban, huszonnégy éve van a munkásmozgalomban, 1300 hete van befizetve. Ő a lelke ennek az osztálynak. Nélküle megállna itt minden... Ő dolgozik és fizeti he-

teit tovább.

— Lopnam... De hát ezért én már... én már ma sem és soha ne legyek ember!

Válasz helyett kezét szorítunk. Amint nyújtja a kezét, látom, hogy három ujjának fele hiányzik.

Végigmegyünk az üzemen, majd benézünk a kályháuzembe is. Ezt az osztályt Kilin László vezeti. Huszonhat éve dolgozik a gyárban, huszonnégy éve van a munkásmozgalomban, 1300 hete van befizetve. Ő a lelke ennek az osztálynak. Nélküle megállna itt minden... Ő dolgozik és fizeti he-

teit tovább.

— Lopnam... De hát ezért én már... én már ma sem és soha ne legyek ember!

Válasz helyett kezét szorítunk. Amint nyújtja a kezét, látom, hogy három ujjának fele hiányzik.

Végigmegyünk az üzemen, majd benézünk a kályháuzembe is. Ezt az osztályt Kilin László vezeti. Huszonhat éve dolgozik a gyárban, huszonnégy éve van a munkásmozgalomban, 1300 hete van befizetve. Ő a lelke ennek az osztálynak. Nélküle megállna itt minden... Ő dolgozik és fizeti he-

teit tovább.

— Lopnam... De hát ezért én már... én már ma sem és soha ne legyek ember!

Válasz helyett kezét szorítunk. Amint nyújtja a kezét, látom, hogy három ujjának fele hiányzik.

Végigmegyünk az üzemen, majd benézünk a kályháuzembe is. Ezt az osztályt Kilin László vezeti. Huszonhat éve dolgozik a gyárban, huszonnégy éve van a munkásmozgalomban, 1300 hete van befizetve. Ő a lelke ennek az osztálynak. Nélküle megállna itt minden... Ő dolgozik és fizeti he-

teit tovább.

— Lopnam... De hát ezért én már... én már ma sem és soha ne legyek ember!

Válasz helyett kezét szorítunk. Amint nyújtja a kezét, látom, hogy három ujjának fele hiányzik.

Végigmegyünk az üzemen, majd benézünk a kályháuzembe is. Ezt az osztályt Kilin László vezeti. Huszonhat éve dolgozik a gyárban, huszonnégy éve van a munkásmozgalomban, 1300 hete van befizetve. Ő a lelke ennek az osztálynak. Nélküle megállna itt minden... Ő dolgozik és fizeti he-

Gyermekek a hazatérőkért!

Szokatlan vendégei voltak a szerkesztőségnek. Szentkirályi Anikó és Csaga látogatott el hozzánk. Pénzt hoztak a hazatérők részére. Egyikük nyolc, másikuk öt-hat éves lehet.

— Kátok mertek bizni annyi pénzt? — kérdeztük a száz pengős láttára.

Elcsodálkoztak.

— Nem bízták ránk. Ezt mi kerestük!

Ezen mi csodálkoztunk. Aztán szépen elmondották, hogy a „Gazdag bíró lánya” című népballadát megírták és a Kismester-utcában házról-házra járva előadták a szomszédoknak. Gyűjtöttek is. Majdnem az egészet a szomszédoktól gyűjtötték.

— Pistuka is segített. Ő adott a perselyéből.

Pistuka az öccsük. Két éves lehet.

Büszkéek voltak arra, amit a hazatérőkért tettek. Joguk is van hozzá. Mi is büszkéek vagyunk rájuk. És boldogok is vagyunk, hogy már olyan gyermekeink vannak, akik cukor és mozi helyett a hazatérő nincstelekre gondolnak és segítségükre sietnek, úgy, ahogy az az ő erejükből kitélik.

Átvettük a pénzt és itt nyugtázzuk.

Szentkirályi Anikó, Csaga és István gyerekek száz pengőt gyűjtöttek a hazatérők részére.

fji

At akartunk lépni az irodákba, hogy megnézzük, a hivatalnokok is olyan megfeszített munkával dolgoznak-e, mint fizikai munkástársaik! Utközben találkoztunk Duy Jánossal, vezetőnk bátyjával, aki a gyár gépésze. Komoly arcú munkás és azt mondják, jó szakember. Arra a kérdésünkre, hogy mi a heti jövedelme, hogy tud megélni abból, így válaszol:

— Dolgozunk és persze, kevés az, amit kersünk. Nagyon kevés, ehhez kétség nem fér. Részletezzem! Mineki Mindenki ismeri a piac árait és mindenki tudja, hogy maximáltuk fizetésünket... Nagyon nagy áldozat ez, de vállaljuk és visszük a munkát, mert tudjuk, hogy áldozatot kell hoznunk. De vajon nem kell-e másoknak is vállalniuk ezeket az áldozatokat? Igenis, kell. És aki nem ért szót, azzal végezzenek egyszer... De hát, tudom, hogy ez nem az én feladatom. Én dolgozom és dolgozom és mindnyájan dolgozunk... De a spekulációval mégis csak végezni kellene már!

Benyitunk az irodába. Hát, hirtelen

dornó és Major Rikárd a három főbizalmi, akik közreműködnek mind a beszerzésben, mind az eladásban. Ez azonban nem jelenti azt, hogy a termelésben eddig elfoglalt helyüket ott hagyták. Nem, dolgoznak tovább ők is a többiekkel.

— Hogy élünk? Dolgozunk, árulunk és — megélünk —, mondja Major Rikárd — van már bölcsődénk, hiszen látta is. Tíz ágyra vagyunk berendezkedve és van két tehénünk. Most napközitthon is be akarunk rendezni... A ház, amely itt épül, felerészben a mi költségeinkön készül és élünk, dolgozunk...

Az Irisz valóban dolgozik. És reméljük, mire legközelebb kimegyünk hozzájuk, mai kitartásukért, munkájukért, hősiességükért megkapják a bért: egy szebb és igazabb világot, spekulánsok nélkül, gondok nélkül, megelégedettséggel és jóléttel.

SOMYAI LÁSZLÓ

UJ SZELLELEM

ALEXEJ TOLSTOJ HALÁLARA

(1882-1945)

Töredékesen hallott moszkvai rádióközlésből értesültünk a mai orosz irodalmat ért újabb veszteségről: Alexej Tolsztoj haláláról.

Pályájának érdekessége, hogy a 42 éves író 1921-ben, többéves emigráció után visszatért a Szovjetunióba, szolidaritást vállalt az új világgal és attól kezdve résztvevő a forrongó irodalmi életben. Kissé nagyönis régivilágbeli írásai nem veszítették el népszerűségüket, sőt, erzelmes históriáival kiérdemelte a „Szerlem énekesé” nevet. Írói ébersége elsősorban a szélsőséges jellemek gazdag oroszországi táborában kutató, hősei egy Krudjhoz illő, züllőfélben lévő, felbomló, de a nagy átalakulást már rostjaikban érző dzsentriforsadalom ütött-kopott alakjai. A forradalom után írt munkáiban már határozott hangon ad kifejezést hazája újjászületésébe vetett mélységes hitének.

A magyar olvasó előtt Nagy Péter círről szóló hatalmas életrajz-regénye tette népszerűvé. E határtalanul szélsőséges, az orosz lélek minden ősi tulajdonságát hordozó lélek felé szintén a nagy külön iránt való ösztönös érdeklődése hajtotta. A 17. század fordulójának üstökösét jó történelmi érzékel kíséri sikereiben és kudarcokban, vérben és halálban bővelkedő pályáján, azon az úton, mely végül a birodalom határainak szétfeszítésére: a Baltikumban és a Fekete-tenger-mellékén való győlkérvésre vezetett.

A moszkvai hírből tudtuk meg azt is, hogy a „Szerlem énekesé” a háború alatt az ellenség rémtetteit számon tartó bizottság tagjaként működött, s mint ilyen — jegyzőkönyvekben és újságcikkekben — egészen másról írt, mint szerlemről.

*

A KOLOZSVÁRI KÉPZŐMŰVÉSZEK SZERVEZKEDESE

A kolozsvári Képzőművészek Egyesülete március hó 10-én délután 3 órakor tartja alakuló közgyűlését a Városháza közgyűlési termében. Az előkészítő bizottság ezúton közli ezt mindazokkal a képzőművészekkel, akik 1944 november 5-ig a szervezkedési felhívásra jelentkeztek és a tisztogató bizottság előtt multjukat igazolták.

*

A LENIN-KÖNYVTÁR

A nagy októberi forradalomig az egykori Rumjancov-Muzeum könyvtára — ma a Szovjetunió Lenin-könyvtára — egymillió és kétszáz ezer kötetet számlált. Huszonöt év alatt állományát megnövelte: ma kereken hétmillió és kilencszáz ezer könyvet tartanak számon benne. A Lenin-könyvtár 125 népek saját nyelvű irodalmát dolgozza fel és rendezzi, s ebből nem kevesebb, mint 24 a Szovjetunió népeiből kerül ki. Évenként százötven ezer új könyvet, hatszáz ezer hírlappéldányt és negyven ezer folyóirat-számot fogad be.

Hogy ezeket a csillagászati arányokat képzeletünkkel megközelíthessük, tudnunk kell, hogy például a legnagyobb magyar könyvgyűjtemény, a Budapesti Egyetemi Könyvtár, annyi kötetet őriz ma, amennyit a Lenin-könyvtár még Rumjancov-muzeumi korában, vagyis kereken egymillió kétszáz ezerrel.

*

A KOLOZSVÁRI MAGYAR SZÍNHÁZ HIREI

Kömvés Nagy Lajos igazgató felépülésével és bekapcsolódásával a színház művészeti életében a dráma terén is mozgalmas élet indult meg. A „Francia szobalány” című darab sikeres bemutatója rátapintott a színház drámai erőforrásaira, s most új darabok tanulásával tovább folyik a dráma megalapozása. A legközelebbi drámai rendezés Molnár Ferenc Li-lioma lesz, majd Gogoly Rozvora, ezt követően pedig egy román szatira magyar nyelvű bemutatása és egy Molière-vígjáték kerül sorra. Március 10-ét a szubtlóltól eltérő irodalmi és művészeti Petőfi-esttel fogja a Magyar Színház megünnepelni.

A Román Színházzal való kollégiai együttműködés szép példájaként említhetjük meg, hogy Flóra Jenő, a rohamosan fejlődő fiatal színész, elvállalta a legközelebbi sorra kerülő román darab egyik főszerepét.

FÜLÖP FERENC

Viz- és villanyszerelési műhelyemet
Áttelektem
Király-utcából Holtai-u. 18 alá.

Apróhirdetések

Adás-vétel

ARANYAT, ezüstöt napi áron veszünk. Urbanszky és Kérdő ékszer- és óraszer. Szabadság-tér 24. 4086

ELADÓ hálósobaberendezés kemény fából. Megvételre keresek rokamle-behuzatot. Keresek 3 szobás komfortos kertes lakást a Ráioczi-uton vagy környékén. Értekezni Brassai-u. 7, kapusnál. 4184

ILLUSZTRÁLT, keleti tárgy iparművészeti könyveket és nyest esetet magas áron veszünk. Kovács P. Fiai, Szabadság-tér 8. 4165

CSIRKEKÖLTŐGÉPET, 220 Voltos bérbeveszek. Erzsébet-ut 14. 4165

ELADÓ szép oszlopkályhák és egy gramofon. Árpád-ut 9, házmeztérnél. 4183

ELADÓ egy szalagfűrészes és egy marógép. Krizsbai-u. 52. 4194

VASTENGELYES kis kéziszekeket vesznek. Segesvári festéküzlet. Kossuth Lajos-utca. 4191

EGY kétkerekű taliga eladó. Reguly-u. 5. 4192

GYÜMÖLCSÖS, 3 és egynegyed hold hérbeadó. Érdeklődni 1-3-ig str. Horea 10. szám 1. em., 6. ajtó. Vennék rokamle- és négy szék-keretet. Str. Horea 10. sz. 1. em., 6. ajtó. 4160

ELADÓ belváros közelében szép kis ház-hely mellékhelyiségekkel. Cim a kiadóban. 4171

FORGALMAS vendéglő, betegség miatt, teljes felszereléssel eladó. Csányi-tér 3. 4172

VASALÓGÉP, vizlágyítógép eladó. Felvilágosítás Vármegyeháza II. emelet 67. 4173

VENNÉK tejszeparátort. Trágya eladó. Györgyalvi-ut 64. 4176

ELADÓ butordarabok és egy disznóöl. Apafi-utca 96. 4177

UJ fűtőberendezés sürgősen eladó. Bartha Miklós-u. 9, Horváth-lakás. 4179

PÉNZT takarít meg, ha butort „Libertas” nál vásárol. Deák Ferenc-u. 40. 4124

ELADÓ papsoros, modern, masszív villa értékes telekkel. Cim a kiadóban. 4105

ELADÓ antik tükör, sezlontakaró, antik asztal, tányérok, gukker. Hegedüs Sándor-utca 15. 4097

ELADÓ 2 vasgép, 2 petróleumos demizson. Mácok-utja 101. 4047

ELADÓ réz gyertyatartók, antik ékszer, teaszatlok, löszormatrac, kézimunkák, használt edények, szépirodalmi könyvek. Cim a kiadóban. 4152

EGY hold szántó Kardos felett és négy hold szénafűtő bérbe kiadó Elővölgyben. Értekezni lehet Nagyboldogasszony-ut 33. sz. 4126

ELADÓ saroktelek kisebb szoba konyhával belváros közelében. Cim a kiadóban. 4223

VASHORDÓT vesznek, jókarban lévő, ne legyen petróleumos. Tulogdy, Bod Péter-utca 23. 4223

VENNÉK 110 Voltos önműködő jégszekrényt, 80-120 basszusos acordeont, rómit, birka- és angoragyapjú fűsülőgépet, szövőszéket teljes felszereléssel gyapjúnak, alma-, dió-, szőlőoltványokat. Ajánlatokat ármezjelöléssel Pop, Mikó-u. 12. címre. 4222

ELADÓ régi típusú, de jókarban levő téskairógép. Érdeklődni Szabó András, Malom-u. 29, alatt. 4224

KERESSEK szép nyers csincsilla nyulbőröket. Kárpát Buttet, Deák Ferenc-u. 4. 8962

VILLANYMOTOROS patefont vagy zene-szekrényt keresek megvételre. Rácz, Dózsa György-u. 24. 8963

NAPONTA friss halakra olcsón kapható. Baromvásár-tér 7. 4199

ELADÓ gyümölcsös Szentgyörgyhegyben. Értekezni Postakert-u. 3, üzlethelyiség. 4216

GYERMEKKOCSI modern, mély, fehér lakkozású eladó. Kerekaszegi-szalón, Deák Ferenc-u. 23-25. 4215

EZÜSTROKA, antik szekrény, ügyelőszék, fekete kosztümkabát, asztal, székek eladók. Magyar-u. 11, emelet. 4195

TUZOKMAL szőlőtől két és fél hold szántó kiadó bérbe vagy részbe. Vas-utca 25. sz. 4200

KOSZTÜMSZÖVET, női ballonkabát megvételre kerestetik. Körösi, Szabadság-tér 14. 4202

ELADÓ 5 méter prima minőségű paplanlepedő vászon. Heisink-utca 4. 4203

BORBÉLYÜZLET, elköltözés miatt, átadó vagy eladó. Tordai-ut 33. 4207

8 HOLD jómódszerű szántóföld használatra beadó Kajtán-uton. Értekezni Magyar-utca 62, délután, gondnoknál. 4209

LEMEZPAPIRT, 1 méter széles tekercselésben, sürgősen vásárolunk. György, Dózsa-u. 34. 4198

KIRANAT 170 x 120 cm., dupla üveggel, lütblával eladó. Méhes-u. 73. 4225

EGY Wertheim-kassza és egy lizedes-mérleg eladó. Cim a kiadóban. 4225

BÉLYEGGYŰJTEMÉNYEKET, tömegbörlyeztet bárkinél előnyösebben vásárolok. David Ferenc-utca tizenhatodik. 3070

EGY öltözködő átmeneti férfikabát eladó Kajtán-ut 68. 3954

MÉH- vagy lenyőviaszt megvételre keresünk. Cim a kiadóban. 4110

LEGUJABB

Az amerikai és a német követ nagyhorderejű tárgyalása a pápával

VATIKÁNVÁROS, március 3. (Rádió.) Most vált ismeretessé, hogy a még mindig betegen fekvő XII. Piusz pápa tegnap a német követtel folytatott megbeszélése után kihallgatáson fogadta Miron Taylort, Roosevelt elnök vatikáni kiküldöttjét. Jólétesült körökben úgy tudják, hogy az Amerikai Egyesült Államok és Németország képviselőjével rendkívül nagy horderejű kérdéseket tárgyalt meg a pápa.

Alexander tábornagy Magyarországon Tolbukin marsallal tárgyalt

LONDON, március 3. (Rádió.) Mint illetékes helyről közlik, sir Alexander tábornagy látogatást tett Magyarországon Tolbukin tábornagy főhadiszállásán, ahol katonai megbeszélést folytattak. A tárgyalások teljes meg egyezéssel végeztek.

Himmler azt akarta, hogy az utolsó emberig védelmezzék Posent

MOSZKVA, március 3. (Tass.) Ernst Mattern német vezérőrnagy, Posen utolsó német parancsnoka, elfogatása után a következőket mondotta: „Himmler, aki a visztulai front főparancsnoka, azt a parancsot adta nekünk, hogy Posent mindenáron tartani kell. Az ostrom megkezdése után kétszer is rádiójelentést tettem Himmlernek, hogy a várat lehetetlen tar-

tani. Erre azt a választ kaptam, hogy a várost az áldozatokra való tekintet nélkül tartsam. Később ismét kénytelen voltam azt kérni, hogy tekintettel a védelem lehetetlenségére, adjanak engedélyt arra, hogy csapataimmal együtt kilörjek. Himmler a következőket válaszolta: „Tartsátok magatokat a végtelenségig.”

FIGYELEM! Tört aranyat és ezüstöt napi áron vesz Hilf Kálmán óras és ékszerész, Mátyás-ut 2. 8959

VESEK, eladók, cserélek új és használt gépkocsikat, tehérgépkocsikat, szerszám-gépeket, szerszámokat, gépkocsi-alkatrészeket, külső, belső gumikat. Garaj, Mócok-utja 64. 4066

VESEK kozmetikai és ipari vegyszereket. Vegyüzem, Mócok-utja 64. 4066

EZÜSTROKA és egy háló eladó. Cim a kiadóban. 4104

VENNÉK férgmentes használt reklamert és kombinált szekrényt. Cimeket kéreki Szondi-u. 28. 4120

DISZKÓTESÚ magyar könyvek eladók, 3-5-ig, Bolyai-u. 7, III. 13. 4133

HASZNALT törött csillárokat vesznek. Ajánlatokat „Csillár” jeligére a kiadóba kérek. 4136

BERKEL-mérleg eladó. Almos vezér-utca 9. sz. 4139

MIKROSKÓPOT keresek megvételre. Hegedüs Sándor-u. 11. 4144

42-ES SZAMU sibakancsot megvételre keresek. Szabó Imre fűszerüzlet, Széchenyi-tér 6. 4155

VESZÜNK szépirodalmi, művészeti és technikai könyveket. Teljes Révai Lexikont, Bréhm állatok világa, „Korunk” (bekötött évtolyamokat) csak kitogastalan állapotban. Ajánlatokat „Könyvtár” jeligére a kiadóba kérünk. Gr. 45

GÉP-GYORSIRAST tanítok. Ugyanott gép- és gyorsíró állást keres. Fürdő-utca 32. 4112

KISEBB üzlet vezetését fixre, százalékra garanciával átvennék. Cim a kiadóban. 4103

5-10.000 PENGÓ garanciával raktárnoki vagy más bizalmi állást keresek; vidéken is. „Kereskedő” jeligére a kiadóba. 4094

ALKALMAZÁST KERES

MINDENFELE műszaki és szabandkezi rajz készítését vállalom. Cim a kiadóban. 4121

IDŐSEBB házimester állást keres. Király-utca 8, házmeztér. 4210

ALKALMAZÁST KAPHAT

LÁBBELIKÉSZÍTŐT állandó munkára felveszek magas fizetéssel. Bolgár-utca 26 szám. 4187

KERESSEK cukrászdai és cukorkauzleti kiszolgálásban gyakorlott elárutlónöket. Mócok-utja 32. 3979

JOLGYAKOROLT kötő vagy kötőnőket felveszünk. Előnyös feltételek. Rózsa-utca 12 sz. kötőde. Jelentkezni 8-10-ig.

MEGBIZHATÓ jól tőző mindent keresünk azonnali belépésre, tizetés megállapodás szerint. Dr. Sárdiné, Dózsa György-utca 16, emelet. 4050

CUKRÁSZTANULÓT felvesz a Papp-cukrászda, Hunyadi-tér 19. 4233

EGY BORBÉLYGÉD azonnala felvétetik Monostori-ut 88 szám. 4228

NAGYON FORGALMAS üzlet: fűszer, csemege, gyarmatárú, élelmiszer stb. átadó vagy utársulót keresek. „20.000-tól” jeligére a kiadóba. Az üzlet a Széchenyi-téren van. 4225

KISZOLGALOLEANY azonnali belépésre felvétetik Toelki József bodegájába (volt Kovács-bodega) Széchenyi-tér 29. 4214

FÉMCSISZOLÓKAT és rézöntőket felvesz Gáll Tibor fémtönde Liliom-utca 19. 3993

ÜZLETHEZ pénzes társat keresek. Cim a kiadóban. 4077

KERESÜNK 2 gyermek mellé románul tudó lányt, aki a háztartásban is segédkezik. Cim a kiadóban. Gr. 46

EGY komoly, rendszerető, főzni tudó mindenest kéttagu családhoz azonnali belépésre keresek jó fizetéssel. Dózsa György-utca 22, földszint, ajtó 1. 4147

MEGBIZHATÓ pénzbeszedőket alkalmaz a Népiéleti Hivatal. Farkas-utca 6. 4100

MASAMÓDOT önállóan dolgozót felvesz Sigmondne női kalapszalónja Minorita-utca 2. 4178

SZOVÖUZEM létesítésére társat keresek gépekkel vagy tőkével. Telephellyel és tőkével rendelkező szövömester, Hadak-utja 172, fűszerüzlet. 3971

KATOLIKUS családok rendszeres látogatására nagy kereseti lehetőség mellett komoly hölgyeket alkalmazunk. Jelentkezés hétfőn reggel 8-10 és délután 3-5-ig irodánkban, Egyetem-utca 4, I. em. 4 ajtó, hirdapiroda. 4197

KATOLIKUS családok rendszeres látogatására nagy kereseti lehetőség mellett komoly hölgyeket alkalmazunk. Jelentkezés hétfőn reggel 8-10 és délután 3-5-ig irodánkban, Egyetem-utca 4, I. em. 4 ajtó, hirdapiroda. 4197

KATOLIKUS családok rendszeres látogatására nagy kereseti lehetőség mellett komoly hölgyeket alkalmazunk. Jelentkezés hétfőn reggel 8-10 és délután 3-5-ig irodánkban, Egyetem-utca 4, I. em. 4 ajtó, hirdapiroda. 4197

KATOLIKUS családok rendszeres látogatására nagy kereseti lehetőség mellett komoly hölgyeket alkalmazunk. Jelentkezés hétfőn reggel 8-10 és délután 3-5-ig irodánkban, Egyetem-utca 4, I. em. 4 ajtó, hirdapiroda. 4197

KATOLIKUS családok rendszeres látogatására nagy kereseti lehetőség mellett komoly hölgyeket alkalmazunk. Jelentkezés hétfőn reggel 8-10 és délután 3-5-ig irodánkban, Egyetem-utca 4, I. em. 4 ajtó, hirdapiroda. 4197

KATOLIKUS családok rendszeres látogatására nagy kereseti lehetőség mellett komoly hölgyeket alkalmazunk. Jelentkezés hétfőn reggel 8-10 és délután 3-5-ig irodánkban, Egyetem-utca 4, I. em. 4 ajtó, hirdapiroda. 4197

KATOLIKUS családok rendszeres látogatására nagy kereseti lehetőség mellett komoly hölgyeket alkalmazunk. Jelentkezés hétfőn reggel 8-10 és délután 3-5-ig irodánkban, Egyetem-utca 4, I. em. 4 ajtó, hirdapiroda. 4197

KATOLIKUS családok rendszeres látogatására nagy kereseti lehetőség mellett komoly hölgyeket alkalmazunk. Jelentkezés hétfőn reggel 8-10 és délután 3-5-ig irodánkban, Egyetem-utca 4, I. em. 4 ajtó, hirdapiroda. 4197

KATOLIKUS családok rendszeres látogatására nagy kereseti lehetőség mellett komoly hölgyeket alkalmazunk. Jelentkezés hétfőn reggel 8-10 és délután 3-5-ig irodánkban, Egyetem-utca 4, I. em. 4 ajtó, hirdapiroda. 4197

KATOLIKUS családok rendszeres látogatására nagy kereseti lehetőség mellett komoly hölgyeket alkalmazunk. Jelentkezés hétfőn reggel 8-10 és délután 3-5-ig irodánkban, Egyetem-utca 4, I. em. 4 ajtó, hirdapiroda. 4197

KATOLIKUS családok rendszeres látogatására nagy kereseti lehetőség mellett komoly hölgyeket alkalmazunk. Jelentkezés hétfőn reggel 8-10 és délután 3-5-ig irodánkban, Egyetem-utca 4, I. em. 4 ajtó, hirdapiroda. 4197

KATOLIKUS családok rendszeres látogatására nagy kereseti lehetőség mellett komoly hölgyeket alkalmazunk. Jelentkezés hétfőn reggel 8-10 és délután 3-5-ig irodánkban, Egyetem-utca 4, I. em. 4 ajtó, hirdapiroda. 4197

KATOLIKUS családok rendszeres látogatására nagy kereseti lehetőség mellett komoly hölgyeket alkalmazunk. Jelentkezés hétfőn reggel 8-10 és délután 3-5-ig irodánkban, Egyetem-utca 4, I. em. 4 ajtó, hirdapiroda. 4197

KATOLIKUS családok rendszeres látogatására nagy kereseti lehetőség mellett komoly hölgyeket alkalmazunk. Jelentkezés hétfőn reggel 8-10 és délután 3-5-ig irodánkban, Egyetem-utca 4, I. em. 4 ajtó, hirdapiroda. 4197

KATOLIKUS családok rendszeres látogatására nagy kereseti lehetőség mellett komoly hölgyeket alkalmazunk. Jelentkezés hétfőn reggel 8-10 és délután 3-5-ig irodánkban, Egyetem-utca 4, I. em. 4 ajtó, hirdapiroda. 4197

KATOLIKUS családok rendszeres látogatására nagy kereseti lehetőség mellett komoly hölgyeket alkalmazunk. Jelentkezés hétfőn reggel 8-10 és délután 3-5-ig irodánkban, Egyetem-utca 4, I. em. 4 ajtó, hirdapiroda. 4197

KATOLIKUS családok rendszeres látogatására nagy kereseti lehetőség mellett komoly hölgyeket alkalmazunk. Jelentkezés hétfőn reggel 8-10 és délután 3-5-ig irodánkban, Egyetem-utca 4, I. em. 4 ajtó, hirdapiroda. 4197

KATOLIKUS családok rendszeres látogatására nagy kereseti lehetőség mellett komoly hölgyeket alkalmazunk. Jelentkezés hétfőn reggel 8-10 és délután 3-5-ig irodánkban, Egyetem-utca 4, I. em. 4 ajtó, hirdapiroda. 4197

KATOLIKUS családok rendszeres látogatására nagy kereseti lehetőség mellett komoly hölgyeket alkalmazunk. Jelentkezés hétfőn reggel 8-10 és délután 3-5-ig irodánkban, Egyetem-utca 4, I. em. 4 ajtó, hirdapiroda. 4197

KATOLIKUS családok rendszeres látogatására nagy kereseti lehetőség mellett komoly hölgyeket alkalmazunk. Jelentkezés hétfőn reggel 8-10 és délután 3-5-ig irodánkban, Egyetem-utca 4, I. em. 4 ajtó, hirdapiroda. 4197

KATOLIKUS családok rendszeres látogatására nagy kereseti lehetőség mellett komoly hölgyeket alkalmazunk. Jelentkezés hétfőn reggel 8-10 és délután 3-5-ig irodánkban, Egyetem-utca 4, I. em. 4 ajtó, hirdapiroda. 4197

KATOLIKUS családok rendszeres látogatására nagy kereseti lehetőség mellett komoly hölgyeket alkalmazunk. Jelentkezés hétfőn reggel 8-10 és délután 3-5-ig irodánkban, Egyetem-utca 4, I. em. 4 ajtó, hirdapiroda. 4197

Közlemények

A kolozsvári kisiparosok mai értekezlete

A kolozsvári magyar kisiparosok ma délelőtt 10 órai kezdettel politikai értekezletet tartanak időszerű kérdésekről a Magyar Népi Szövetség székházában (Farkas-utca 7). Az értekezleten részt vesz Demeter János dr. alpolgármester is.

A KOLÓZSVÁRI ÜGYVEDI KAMARA TISZTOGATÓ BIZOTTSÁGÁNAK KÖZLEMÉNYE: 1945. évi március hó 5-én délelőtt 9 órai kezdettel a Kamara hivatalos helyiségében (Deák Ferenc-u. 6.) Dr. Bors József, Dr. Millea György, Dr. Millea Aurél, Dr. Lőrincz Albert, Dr. Szecezi József, Dr. Tana József, Dr. Úrmösi Károly, Dr. Vácsi Kálmán, Dr. Ványótos Miklós, Dr. Viski Ernő, Dr. Vlossák Rudolf, Dr. Weismahr Olga, férj. Lászlóné, Dr. Lászlóffy Árpád, Dr. Aueh Jenő, Dr. Justin Closea Juga, Dr. Bernát Oszkár, Dr. Kapdebó Szilárd, Dr. Biróné Schiessel Irina Mária, Dr. Ropán György, Dr. Mátyás Imre, Dr. Farkas Ernő, Dr. Setét András, Dr. Márton Ernő, Dr. Nagy Ferenc, Dr. Pop Jánosné szül. Gerő Olga, kolozsvári ügyvédek kerülnek tisztogatási eljárás alá. A bizottság felkér mindenkit, aki nevezettek eddigi működésével kapcsolatosan antidemokratikus, fasiszta, vagy hitlerista magatartásról, vagy tevékenységről tud, azt a tárgyalás megkezdéséig aláírással ellátott írásban közölje a bizottsággal, vagy szóbeli meghallgatásba vett a tárgyaláson jelenjen meg. A bizottság felkéri az érdeklét ügyvédeket, hogy a tárgyaláson jelenjenek meg.

KÜLÖNBÉJÁRATU, elsőeméleti, szép, világos szoba, előszoba, külön WC kiadó butorozatlanul, Árpád-utca 19. I. Gr. 4212

SZUTERIN konyha kevés munka ellenében kiadó. Hegedüs Sándor 15. 4212

KERESSEK a belvárosban 2 vagy 3 szobás összkomfortos napos jó lakást. Cimeket a Bauch üzletbe kérek. Dózsa György-u 2 4100

VIDÉKI ur keres butorozott szobát heti 2-3 napra. Elegáns jeligére a kiadóba. 4196

VOROSMARTI-ut, környékén tanítónő különbejárati butorozott szobát keres fürdőszobahasználattal, esetleg ebédkosztal ur. háznál. Cim Méhes-uti iskola, altisztváni 4197

KIADÓ 2 szoba. Unió-utcában rendelők, irodának. Ugyanitt azobafelötöt keresek azonnalra. Cim a kiadóban. 4201

DIJTALANUL közzvettem kiadó butorozott szobáját vagy lakását, „Express” iroda, Dózsa György-u. 6. 3940

KÜLÖNFÉLÉK

MEGBIZÁST adok Nagykárolyba és vissza utazónak. Fáradságát díjazom. Érdeklődni Unió-utca 14. 4181

RONGÁLODAST szenvedett épületek restaurálásáról szakszerűen körülírt költségvetés és esetleges tervrajz készítését, román szövegezéssel is, nagyon jutányos áron vállalom. Földész-utca 13. 3876

FOGTECHNIKAI laboratóriumomat Budai Nagy Antal-utca 21. sz. alá helyeztem át. Takarított felveszek. Órosz, fogtechnikus-mester. 4060

AZON férfit, ki pénteken délen Fürdő-utcában ülő béna ember közelében felvette női órámat, kérem hozza Fürdő-utca 20. földszint 2. alá. 4211

FELKÉREM mindazokat, akik Pálfi B. Péter volt Magyar-utca 41. sz. alatti lakosától ruhaneműt és egyéb holmit megőrzésre átvettek, jelleküzzenek a délutáni órákban Zoltán-nál, Levente-utca 16. 4193

KI TUD RÓLA? Özv. Kovács Józsefné Györgyalvi-ut 113 szám alatti lakos február 25-en eltávozott hazulról és azóta nem tért vissza. Nevzett aleasony természetű, 50-vány, sörétkes kabátot, egész cipőt és fekete kendőt viselt. Ha valaki tud róla, jutalom ellenében jelentse leányának, Györgyalvi-ut 113 sz. alatt.

BUDAPESTRE utazom 4-én, 2 hét múlva vissza. Mindentéle megbizást vállalom. 2-4-ig, Unió-u. 18, emelet. 4026

UTAZOM Brassóba. Csikszeredába, Gyergyószentmiklósról. Megbizásokat, inkasszókat felelősséggel vállalom. Szondi-utca 28, délután négytől. 4120

A BRASSAI-fele nyarujfésülő- és ipari vatta-üzem újra megnyitott. Kajántói-ut 4. sz. 4142

Szerkesztői: BALOGH EDGAR
A szerkesztőségért felel: NAGY ISTVÁN

TELEFON: 258.